

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т
1931 снл алтынны
15 күнүттөн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҔЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 93 (6541).

1987 снл. Атырдыах ыйын 4 күнэ,
ОПТУОРОУННЬУК

Сыаната
3 харчы.

БАРЫ КҮҮНҮ—СҮӨНҮ АҢЫЛЫГЫН СОБОТУОПКАЛААҢЫНКА!

АГРОПРОМЫШЛЕННАЙ КОМПЛЕКС ҮЛЭҢИТТЭРИГЭР, СОВХОЗТАР РАБОЧАЙДАРЫГАР
УОННА СУЛУУСПАЛААХТАРЫГАР, РЕСПУБЛИКА БАРЫ ҮЛЭҢИТТЭРИГЭР

ССКП ОБКОМУН УОННА САХА АССР МИНИСТРДЭРИН СОВЕТЫН

Ы Н Ы Р Ы Ы Л А Р А

Советскай норуот бүтүүнэ Улуу Октябрьскай социалистическай революция 70 сылын үлэ үөлүгөр көрсөдлөр. Дойдуу кытта биригэ Саха АССР үлэ-лээн итиллээччилэрэ производственной соруудахтарын уонна юбилейнай социалистическай эбэлээтэ-лестибэллэри толороллор уонна аһара толороллор.

Ол эрээри республика агропромышленнай комплексыгар ааспыт сылларга баар буола сылдьыбыт күчүмэйдэрдэр өрдүк ыраахан балаһыанньа үөскээтэ. Ол бириччинэ — киин бөлөх оройуоннарга аһыга түһүүтэ уонна ити оройуоннар курааннааһынара, саас хойутаан кэлиттэ, республика территориятыгар бүткүлүтүгэр сайынны тымныһыта, хаһык түһүүтэ буолдулар. Бу барыта общественнай сүөһү аһылыгын соботуопкалааһыга өрдүк уустук усулуобуйаны үөскээтэ. 120 тыһынчааттан тахса ынах сүөһү уонна 60 тыһынча сылгы баар өрүс ууһуорту оройуоннарыгар сүөһүгэ наада буолар былааннаах аһылык 50 бырыһыантан өрдүк сүөгэ соботуопкалаанар ынахтаах. Атын оройуоннарга хо-дуһа ууга былдьаанан, түүнү тымчылар буолан от үлүүтэ ааспыт сыллардааҕар лаппа намыһах.

Балар түмүктэригэр оттоохун былдана от ыйын 31 күнүнэри туругуан баара-сүөгэ 11,5 бырыһыан толорулунна эбэтэр былырыннытааҕар 2,2 төгүлүн арыһах оттонно. Силэскэ аһаан күөх маас-саны угуу былырыннытааҕар 37 бырыһыаннан арыһах. АВМ бордунуксуйата уонна эбии аһылын лаппа арыһах соботуопкалаанна.

ССКП обкома уонна Саха АССР Министрдерин Совета элбэх средствеми ороскуоттаан, үгүс транспор түмэ гардан туран суһал дьаһаллары ылат-таабыттарын үрдүкүн балаһыанньа бэрт бытааннын көсөр. Ити партийнай комитеттар, советскай проф-союзнай, комсомольскай органнар, агропромышлен-най комплекс салаааччылары ыттар, тэрийэр уон-на политическай үлэлэрин таһыма ССКП КК тох-суньутаагы уонна бэс ыйынаагы (1987 с.) Пле-нумнарын уураахтарыттан үөскээч тахсар көрдөбүл-лэргэ эппиэттээбэтинэн быһаарыллар.

Сүөһү аһылыгын соботуопкалааһыга республи-кага улахан ыскалаах балаһыанньа үөскээтэ. Ити республика үлэһиттерин долгуппат буолуон сатам-мат.

Кэлээри турар кыстыкка сүөһү аһылыга тийбэ-тэ ыраахан охсуулаах буолуоҕа.

Дьэ ол иһин үөскээбит балаһыанньаны сүөһүгэ аһылыгы сөптөөх көмөһүнэн хайаан да бэлэмниир туһунан саамай быһаарылыах дьаһаллары хас сир аайы ылары модьуйар. Уларыта тутууну дьыла-тыгар көрдөрөн, оттоохун тэттинн бэрт түргөтүнн күһүрдүөххэ наада. Ити аата тэрдиллибит сору-даы толоруута оттоохун хас биридин кыттылылаа-һын эппиэттээһин үрдэтин буолар. Ити аата хаһа-аһыстыбалар салаааччылары уонна специалистара хоһунаа үлэ оҕорумтуотун саамай үрдүн таһымын дьэ дьылааҕа хааччылаахтар, хас биридин

коллектив, хас биридин отчут саамай бастың тех-нологияны туттуохтаах уонна күн-дьыл усулуобу-йатынан көрөн ылымсатык уларытан илэһтээх. Ити аата партийнай тэрилтэлэр, народнай депутаттар Советтара, профсоюзнай, комсомольскай тэрилтэлэр сүөһү аһылыгын соботуопкалааһын былааннарын хайаан даҕаны толорор иһин норуот бүтүүнүн ох-суһуутун бойбуйой тэрийээччилэринэн буолуохтаах-тар.

Агропромышленнай комплекс үлэһиттэрэ, совхо-зтар рабочайдара уонна сулууспалаахтара! Общест-веннай сүөһүнү аһылыгынан хааччылар иһин туох кыалларын барытын оҕорун. Күн-дьыл уонна үөс-кээбит балаһыанньа уустук усулуобуйаларыгар хо-дуһаны барытын, куһаҥан сирдэри, ыраах учаастак-тары хаалларбакка туран охсон ылым, ханьын ба-барар күнүгэ-дьылга оту туустааһыны, консерванна-ры, активнай вентиляциялааһыны, маска ыһаан куурдууну, оту турбалаан кабининин барытын тут-тан, туһанан туран хоннохтоохтук оттоохун — хас биридин киһи патриотическай ийэ. Үлэ оҕорумтуо-тун муһутуурдун үрдэтин, сменанан үлэлээһини, үлэ күнүн уһатылыны хас сир аайы олохтоон. Тех-никаны көрүүнү-хараһыны тупсарып, киһи кыам-татын толору туһанып. Аһылын бары көрүгэ үрдүк хаачыстыбалаах буоларын хааччылып! Бойбуйой ло-зунуан күн бүгүн буолуохтаах: «нуорманы толор-бокко ара хоһууттан тахсыбакка!»

Республика общественноһа, сүөһү аһылыгын со-ботуопкалааһын тэттинн күһүрт! Бу үлэҕэ 77 ты-һынчааттан итэһэ сүөх киһи кыттыахтаах. От хомуура — хас биридинбит уонна барыбыт дьылаата. Республика хас биридин олохтооҕо чопчу сорудах-таах буолуохтаах. Якутскай куорат коллективтарын, Кутана сельсоветын, Бүтүү оройуонун Тодус сель-советын ветераннарын ыгырымыларын кизгиктэ-һин, общественность сүөһүнү аһылыгынан хаач-чылыга бэйэтин биллэр-көстөр кылаатын киллэ-риэхтээх, атырдыах ыйын 15 күнүгэр дьэри тэрд-диллибит соруудагы толоруохтаах.

Якутскай, Мирнэй, Алдан, Нерюнгри куораттар уонна атын промышленнай оройуоннар үлэһиттэр! Бу күнүгэр республика хоһуналарыгар сүөһү аһы-лыгын хаһааны дьылдата быһаарыллар көмүгэр сүөһү аһылыгын соботуопкалааһыга уонна кыс-тыкка бэлэмнээһингэ хаһаангытааҕар да өрдүк му-һутуур көмөнү оҕоруу, силэстээһингэ мобильнай этэрээттэри ыытып.

Билиги дьэ хаһаайкаларыгар, пенсионердарга уонна уопускааҕа сылдьааччыларга сүөһү аһылыгын соботуопкалааһыга эһиги киллэрер кылаакныт улахан буолуохтаах дьэ этэбит. Бу улахан хаһа-аһыстыбанный суолталаах үлэҕэ хас биридинбит бы-һаачы кыттып!

Коммунистар уонна комсомолецтар, народнай де-путаттар! Мэлдьи буоларын курдук, бу эппиэттээх

кэмгэ билиги эһигини норуот бүтүүнүн охсуһуутун баһылыгытыгар-көһүлүүрүтүгэр ытырабыт. Эһи-ги ээспит — от үлэтин бары кыттылаахтарыгар үөс-кээбит балаһыанньа уустуктарык быһааран биэрини, бойбуйой өйү-сааһыны үөскээтин, тус бэйэ хоһобуру-нан иһиллэри бэйэни харыстаммат үрдүк оҕорум-туолаах үлэҕэ көбүдээһин. Коммунистар, комсомо-лецтар, народнай депутаттар үлэһит коллективта-рыгар хаалан иһээччилэр, муорман, соруудагы то-лорботтор суох буолуохтаахтар. Үлэ туһунан аһа-дастык көсөтүн, ис ынахтары арыһы уонна туһа-ны, үлэ саңа формаларын олохтоһун, муһутуур элбэх сүөһү аһылыгын бэлэмниир иһин мэлдьи ту-рутууну хааччылып. Хас биридин хаһаайыстыба интэриһэ аһылык единицалар таһааран суоттаа-тахха былаан хайаан даҕаны толоруу хааччылар ыһа суоттаан сүөһү араас аһылыгын соботуопка-лааһын соруудагы тиэрдинэххэ. Хас биридин сүөһү-гэ биэр тоннаттан итэһэ сүөх эбии аһылыгы бэ-лэмниир иһин хамсааһыны хас сир аайы бары дьа-һалларынан өйөөһүнү тэрийнэххэ. Оройуоннар, ха-һаайыстыбалар, шэфтээхтэр үлэһит ресурсаларын барытын кыстык хотоннору реконструкциялааһы-на уонна өрөмүөннээһингэ, кормоцехтары, аһылы-гы үлүртүтэр техниканы, механизмнары өрөмүөн-нээһингэ, кыстыкка толору бэлэмнээһингэ түмэ-тардар дьаһаллары ханьын да уталытыта суох ылаттыахха, сүөһү итэр фермалар үлэһит коллек-тивтарын, коммунистары, депутаттары, комсомолец-тары кыстык быһаарылыах учаастактарыгар ту-руорууну учуоттаан турен, сүүһүрдээһини саҕа-лыахха.

ССКП райкомнара уонна горкомнара, партийнай тэрилтэлэр, оройуон, куорат уонна олохтоох Совет-тар исполкомнара үөскээбит балаһыанньаны учуот-таан тэрийэр уонна политическай үлэлэри уларыта тутуохха, хас биридин оройуонга, хаһаайыстыбага, зөөнө баар балаһыанньаны үчүгөйдик ырытан кө-рүүххэ уонна сүөһү аһылыгын соботуопкалааһын тэттинн тосту күһүрдэри хааччылар дьаһаллары уталыппакка ылаттыахха. Бу улахан суолталаах хампааньаны идеологическай өртүнэн хааччылы-ны төрдүттэн тупсарыахха наада, эргэниинэн, олох-дьаах өртүнэн, эминэн отчуттары хааччылыны күһүрдүөххэ.

ССКП обкома уонна Саха АССР Министрдерин Совета агропромышленнай комплекс үлэһиттэрэ, совхозтар рабочайдара уонна сулууспалаахтара, республика бары үлэһиттэрэ сүөһү аһылыгын со-ботуопкалааһыга үөскээбит өрдүк ыраахан бала-һыанньаны учуоттаан бу ыгырыта дьылаанан эппиэттээхтэрэ уонна сүөһүгэ дорооххой уонна сүмэ-риннээх аһылыгы соботуопкалааһын былааннарын хайаан да толорор иһин туох кыалларын барытын оҕоруктара, оһон Улуу Октябрь 70 сыла туолуу-тун дойдундаах көрсөргө бигэ быһаарылылаах-тары дьылааҕа көрдөрүөхтэрэ дьэи өрмөллөр.

Оройуон совхозтарыгар сүөһү аһылыгын бэлэмнээһин атырдыах ыйын 2 күнүнээҕи сводката

Совхозтар	үлэһит ки-һи ахсаана	эвено ахсаана	оя иһа-гар меха-низир.	охсуу (гектар)	мунһуу (гектар)	кэбиһи(тонна)		силэс (тонна)		от мээһинэ	
						график	туола	график	туола	график	туола
Карл Маркс	252	14	2	2373	2011	1890	400	196	—	—	—
Субуруускай	349	15	3	2811	2620	2700	875	336	—	—	—
Эрилик Эристини	711	29	7	5783	5365	4980	617	364	—	118	—
«Чурапчы»	677	20	4	5828	5144	3510	943	252	—	—	—
«Мындаааһы»	249	19	4	3800	3350	3672	877	252	—	—	—
«Мугудай»	341	21	2	3287	2887	3348	593	280	80	—	—
Оройуон үрдүнэн	2579	118	22	23882	21377	19980	4305	1680	80	118	—

ОАПХ совета.

Атырдыах ыйын 2 кү-нүнээҕи туругуан баара-сүөгэ 4305 тонна отто-нубут. Ити сезоннаагы сорууда баара-сүөгэ 11,6 бырыһыана. Айылда үөс-кээбит балаһыанньаны сүөһүгэ аһылыгы сөптөөх көмөһүнэн хайаан да бэлэмниир туһунан саамай быһаарылыах дьаһаллары хас сир аайы ылары модьуйар. Уларыта тутууну дьыла-тыгар көрдөрөн, оттоохун тэттинн бэрт түргөтүнн күһүрдүөххэ наада. Ити аата тэрдиллибит сору-даы толоруута оттоохун хас биридин кыттылылаа-һын эппиэттээһин үрдэтин буолар. Ити аата хаһа-аһыстыбалар салаааччылары уонна специалистара хоһунаа үлэ оҕорумтуотун саамай үрдүн таһымын дьэ дьылааҕа хааччылаахтар, хас биридин

коллектив, хас биридин отчут саамай бастың тех-нологияны туттуохтаах уонна күн-дьыл усулуобу-йатынан көрөн ылымсатык уларытан илэһтээх. Ити аата партийнай тэрилтэлэр, народнай депутаттар Советтара, профсоюзнай, комсомольскай тэрилтэлэр сүөһү аһылыгын соботуопкалааһын былааннарын хайаан даҕаны толорор иһин норуот бүтүүнүн ох-суһуутун бойбуйой тэрийээччилэринэн буолуохтаах-тар.

ОТЧУТ, ААХ, СУОТТАА

РСФСР Киһи статис-тическай управленигын онтон атын ынах сүөһү быһаарытынан, Саха көрүгүгэр—0,6; сылгы АССР-га сүөһү аһылы-бары көрүгэ—1,0; сы-лыгын иуормата маньык бинньэ—0,3, усулуобу-олохтоһоно: 1 килограмм-най тебегэ тыгизаһалар, гар от барыта—0,42; Онон итиллэн турар силэс—0,18; витамин-наах от мээһинэ—0,70 ахсаанын бу коэффициент-соломо бары көрүгэ—0,28; комбинорм—0,98; бурдук фурага—1,0; дууда—0,26; былах—0,18 кормовой единица. Бу коэффициенттарынан сирдэтэн үлэһит аах-суоттаа.

Отчут, балары күннэ-эи үлэҕэр туһан. Дьаһа-суоттаан үлэлээ. Общес-твеннай сүөһү бары ко-ну, сылгыны биэр усу-луобунай тебеге таһаа-рыллар. Манна эмиз коэффициентинан туттул-лар. Аһаан ынах атынн кыһама.

